

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/8/2025
Identifikačné číslo spisu:	5123233354
Dátum vydania rozhodnutia:	19.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5123233354.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobcu Ing. Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, F. XXXX/X, B. - L., zastúpeného HHB advokátska kancelária s.r.o., Andreja Kmeťa 13, Martin, IČO: 52 274 896, proti žalovanému GOEX, s.r.o., Strážna 3/A, Bratislava, IČO: 31 378 676, zastúpenému Weis & Partners s.r.o., Priemyselná 1/A, Bratislava, IČO: 47 234 776, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 18Cb/78/2023, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. januára 2024 č. k. 42Cob/125/2023-315, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

Žalovaný m á proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 18Cb/78/2023-74 zo dňa 18.8.2023 uložil žalovanému povinnosť dodať žalobcovi v lehote do troch dní od doručenia uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia listiny špecifikované vo výroku I. Druhým výrokom uložil súd prvej inštancie žalovanému povinnosť oznámiť žalobcovi v lehote do troch dní od doručenia uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia informácie bližšie uvedené vo výroku II. Tretím výrokom nariadil zabezpečovacie opatrenie a zriadil v prospech žalobcu záložné právo na označené nehnuteľnostiach ako aj hnutelné veci (motorové vozidlá) vo vlastníctve žalovaného, na zabezpečenie peňažnej pohľadávky žalobcu voči žalovanému z titulu nároku žalobcu na vyplatenie vyrovnacieho podielu po zrušení účasti žalobcu ako spoločníka v žalovanej obchodnej spoločnosti.

2. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca spolu so žalobou vo veci samej doručil súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia v rozsahu, ako im vyhovel. Žalobou vo veci samej sa žalobca domáhal zrušenia svojej účasti ako spoločníka v žalovanej obchodnej spoločnosti, v ktorej bol vlastníkom odchodného podielu vo veľkosti 20 %. Žalobca sa toho domáhal s poukazom na

správanie majoritného spoločníka a konateľa, ktorý mal zneužívať svoje postavenie a neplniť si povinnosti vyplývajúce zo Spoločenskej zmluvy žalovaného ako aj z ustanovení Obchodného zákonníka.

3. K nariadeniu neodkladného opatrenia súd prvej inštancie uviedol, že žalobcom uvedené skutočnosti osvedčujú dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a tiež odôvodňujú obavu žalobcu, že konaním žalovaného vznikne ďalšia ujma na jeho právach. Žalobca podľa súdu prvej inštancie osvedčil existenciu obavy o nevymožiteľnosti svojich nárokov voči žalobcovi (pozn. dovolacieho súdu - správne má byť „žalovanému“). Žalobca za súčasného stavu nie je schopný užívať a ani ekonomicky využívať svoj majetok, teda je osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu.

4. Vo vzťahu k nariadeniu zabezpečovacieho opatrenia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca poskytol dostatočné tvrdenia v návrhu, osvedčené listinnými dôkazmi, z ktorých možno vyvodiť dôvodnosť návrhu. Žalovaný podniká kroky smerujúce k oslabeniu postavenia žalobcu ako veriteľa pohľadávky, prejavujúce sa v možnom zámere znižovať hodnotu jeho majetku. Vo vzťahu k naplneniu podmienky primeranosti zásahu formou zriadenia záložného práva na nehnuteľný majetok žalovaného konštatoval súd prvej inštancie osvedčenie dôvodnej obavy, že exekúcia bude ohrozená. Prípadný nepomer medzi hodnotou vecí alebo práv, na ktoré sa má záložné právo vzťahovať, a hodnotou chráneného nároku, v zásade nariadeniu zabezpečovacieho opatrenia nebráni. V danom prípade zistená naliehavosť potreby súdnej ochrany osvedčeného nároku žalobcu nevyžaduje podrobné skúmanie a zisťovanie rozsahu tohto prípadného nepomeru. Dodržanie zásady proporcionality dostatočne zabezpečuje právna úprava výkonu zabezpečovacieho opatrenia, keď výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bude pohľadávka právoplatne priznaná súdom.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného uznesením č. k. 42Cob/125/2023-315 zo dňa 23.1.2024, v prvom výroku v napadnutej časti prvej výrokovej vety, ktorou bola uložená žalovanému povinnosť dodať žalobcovi doklady a druhej výrokovej vety, ktorou mu bola uložená povinnosť oznámiť žalobcovi uvedené informácie, zmenil tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Druhým výrokom rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti tretej výrokovej vety, ktorou bolo nariadené zabezpečovacie opatrenie v prospech žalobcu, zmenil tak, že návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol.

6. Z odôvodnenia vyplýva, že žalobca podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v štádiu po začatí konania, pričom predmetom konania je žaloba o zrušenie jeho účasti v spoločnosti žalovaného podľa § 148 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“). Žalobca na odôvodnenie účelnosti a efektívnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukázal na to, že bez predloženia požadovaných informácií a podkladov nedokáže realizovať svoje zákonné právo na uplatnenie nároku na náhradu škody, prípadne iného obdobného nároku, ktorý môže mať voči konateľovi spoločnosti. Žalobca poukazoval na doterajšie konanie konateľa žalovaného, majúce za to, že toto spôsobuje spoločnosti žalovaného škodu a znižuje jej majetok. Pokiaľ je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaný v začatom konaní, musí mať navrhované neodkladné opatrenie súvis s konaním vo veci samej a jeho funkciou je poskytnúť ochranu uplatnenému nároku žalobcu do rozhodnutia vo veci samej. Podľa odvolacieho súdu však navrhované neodkladné opatrenie žiadnym spôsobom nezabezpečuje budúcu vykonateľnosť súdneho rozhodnutia vo veci samej.

7. Odvolací súd mal za to, že žalobca vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neobjasnil, akým spôsobom by navrhované neodkladné opatrenie, ktorým žiadal „dodať“ označené doklady, či „oznámiť“ požadované informácie, malo prispieť k ochrane konkrétnych práv žalobcu uplatňovaných žalobou, ktorej predmetom je zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti súdom. Žalobca má pritom možnosť domáhať sa ochrany svojich práv formou nariadenia neodkladného opatrenia z titulu sprístupnenia dokladov či informácií v inom konaní, v ktorom súčasne dôjde k uplatneniu predmetného nároku, resp. zabezpečiť ich vydanie formou iných zabezpečovacích inštitútov civilného konania, ku ktorým má neodkladné opatrenie subsidiárne postavenie (uznesenie Ústavného súdu SR z 22. januára 2020, sp. zn. IV. ÚS 13/2020). Žalobca teda neosvedčil svoj nárok na nariadenie neodkladného opatrenia a ani naliehavosť potreby úpravy pomerov medzi sporovými stranami.

8. Ohľadom návrhu na nariadenie zabezpečovacieho nariadenia sa odvolací súd s právnym posúdením súdu prvej inštancie, že nárok žalobcu voči žalovanému je osvedčený, nestotožnil. Žalobca v návrhu označil za peňažný nárok pohľadávku voči žalovanému na vyplatenie vyrovnacieho podielu v prípade zrušenia jeho účasti v žalovanej obchodnej spoločnosti Podľa odvolacieho súdu žalobca neosvedčil bezprostredný súvis takéhoto návrhu v konaní vo veci samej, predmetom ktorého nie je vyplatenie vyrovnacieho podielu, ale zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti súdom. Žalobcovi doposiaľ nevzniklo právo na výplatu vyrovnacieho podielu, keďže nebolo zatiaľ rozhodnuté vo veci samej. Nie je doposiaľ zrejmé nielen to, či účasť žalovaného v spoločnosti zanikne rozhodnutím súdu, ale ani to, aký vyrovnací podiel mu bude prináležať v prípade právoplatného zániku jeho účasti v spoločnosti. Žalobca neosvedčil nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana zabezpečovacím opatrením a nemožno teda skúmať ani splnenie ďalšej podmienky, ktorou je proporционаlita poskytnutej ochrany, keď doposiaľ nemožno posúdiť pohľadávku čo do jej výšky.

9. Odvolací súd uzavrel, že nakoľko žalobca neosvedčil základné predpoklady potrebné pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorými sú osvedčenie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana vo forme zabezpečovacieho opatrenia, dôvodnosť obavy, že exekúcia bude ohrozená a primeranosť zásahu súdu vo vzťahu k nároku žalobcu a zabezpečovaného majetku žalovaného, odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol. Len pre úplnosť dodal, že súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie popri zabezpečovacom opatrení, hoci samotný žalobca nenavrhol nariadenie neodkladného opatrenia za súčasného predpokladu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, keďže sa domnieval, že na ochranu práv a právom chránených záujmov bude postačovať nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

10. Proti uzneseniu odvolacieho súdu, proti všetkým jeho výrokom, podal v zákonnej lehote žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ust. § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) a zároveň aj z ust. § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) navrhol, aby zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. aby rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil tak, že nariadi žalobcom navrhované neodkladné opatrenie, ako aj zabezpečovacie opatrenie a zaviazal žalovaného na náhradu trov dovolacieho konania žalobcu v rozsahu 100 %.

11. Žalobca v dovolaní odvolaciemu súdu vytýkal, že závery odvolacieho súdu nie sú riadne odôvodnené a sú nepreskúmateľné, tiež že uznesenie odvolacieho súdu v konkrétnych častiach pôsobí arbitrárne. Odvolací súd len stručne a bez bližšej konkretizácie skonštatoval, že sa stotožňuje s odvolacími námietkami žalovaného. Na podporu svojej argumentácie dovolateľ poukazoval na judikatúru EŠLP a Ústavného súdu Slovenskej republiky. Dovolateľ mal za to, že súd rozhodujúci o žalobcom uplatnenom návrhu je oprávnený rozhodnúť o vylúčení jedného z týchto nárokov na samostatné konanie, ak uzná, že predmetom návrhu sú viaceré vzájomne nesúvisiace nároky žalobcu. Namietal, že pokiaľ súd dospeje k záveru, že predmetom návrhu sú viaceré nesúvisiace nároky, nemôže ich zamietnuť. Odvolací súd tak odmietol realizovať ochranu práv žalobcu, nastolil stav denegatio iustitiae, ktorým došlo k zásahu do práv žalobcu na spravodlivý súdny proces.

12. Dovolateľ nesúhlasil ani s názorom odvolacieho súdu, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia nemá súvis s konaním vo veci samej. Zdôraznil, že meritórnym rozhodnutím v konaní o zrušení účasti žalobcu v žalovanej obchodnej spoločnosti bude zánik majetkovej účasti žalobcu, pričom s ukončením účasti žalobcu v žalovanej obchodnej spoločnosti zanikajú aj práva žalobcu ako spoločníka obchodnej spoločnosti, ktorým je aj právo na informácie o záležitostiach žalovaného na nahliadanie do dokladov žalovaného (§ 122 ods. 2 ObZ). Ak odvolací súd uprel žalobcovi možnosť výkonu jeho zákonných práv a zároveň mu takýto výkon práv upiera aj žalovaný, dochádza podľa dovolateľa zo strany odvolacieho súdu k upieraniu realizácie a ochrany práv žalobcu a vytvoreniu stavu denegatio iustitiae.

13. V ďalšom rozporoval záver odvolacieho súdu, podľa ktorého žalobcom požadované dokumenty a informácie boli vymedzené zákonom presahujúcim spôsobom. Uviedol, že nežiadal vyhotovenie kópií ním požadovaných dokumentov, prípade nejakú špecifickú formu ich dodania tak, ako to mylne posúdil odvolací súd. Žiadal dodanie požadovaných dokumentov bez špecifikácie formy, ako sa to má vykonať. Nešlo o dokumenty a informácie o bežnom chode žalovaného, ale týkajúce sa hospodárenia a majetku žalovaného. Konštatovanie odvolacieho súdu o šikanóznosti takéhoto spôsobu dodania predmetných dokumentov je svojvoľné a arbitrárne.

14. K prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ uviedol, že ním požadovaný rozsah dokumentov a informácií o žalovanom, resp. o jeho majetku, je v súlade s § 122 ods. 2 ObZ, ako aj s judikatúrou najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/21/2019 (R 44/2019), pričom podľa dovolateľa sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

15. K prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedol, že nie všetky otázky praktického výkonu práva spoločníka nahliadať do dokumentov spoločnosti podľa § 122 ods. 2 ObZ sú rozhodovacou praxou dovolacieho súdu vyriešené, pričom v jeho prípade ide o riešenie otázky formy vydania dokumentov, ktorú ponechal na uvážení žalovaného. Podľa dovolateľa požadovanie ochrany výkonu práva spoločníka nahliadať do dokumentov svojej spoločnosti podľa § 122 ods. 2 ObZ spôsobom, že žalovanému sa umožní zvoliť si formu umožnenia výkonu tohto práva spoločníka, prax dovolacieho súdu neriešila.

16. Vo vzťahu ku konštatovaniu nedôvodnosti návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia odvolacím súdom uviedol, že rozhodnutie príslušného súdu o zrušení účasti žalobcu v žalovanej obchodnej spoločnosti považuje za nevyhnutný a v zásade jediný prípustný predpoklad pre ukončenie konania. Tvrdil, že prijatie iného rozhodnutia v konaní nenasvedčuje žiadna skutočnosť, preto nemožno prijať záver, že zrušenie účasti žalobcu v žalovanej obchodnej spoločnosti je otázkou času a konštatovanie odvolacieho súdu o neexistencii predpokladu/pravdepodobnosti existencie budúcej pohľadávky žalobcu je preto podľa dovolateľa nelogické, svojvoľné a arbitrárne, zakladajúce dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. f) CSP.

17. Nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je prakticky jediný spôsob ako možno ochrániť majetok - budúcu pohľadávku minoritného spoločníka (na vyplatenie vyrovnacieho podielu), ktorý z objektívnych dôvodov požaduje zrušiť svoju účasť v spoločnosti, ak majoritný spoločník vykonáva také nehospodárne úkony, ktorými redukuje majetok spoločnosti, a teda aj majetok minoritného spoločníka. Odopretím nariadenia zabezpečovacieho opatrenia len z dôvodu neexistencie daného nároku v čase rozhodovania o návrhu minoritného spoločníka, resp. nemožnosti jeho presného vyčíslenia, nastáva situácia, kedy minoritný spoločník stráca akúkoľvek formu ochrany jeho majetku, čím dochádza k odňatiu práva na súdnu ochranu.

18. Tiež bol názoru, že súd vo svojej praxi neriešil otázku, či je správne zamietnutie návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia za účelom ochrany budúcej pohľadávky žalobcu, ktorej vznik je vysoko pravdepodobný, z dôvodu, že pohľadávka v čase podania návrhu neexistuje. Podľa dovolateľa takýto formálny postup súdov odopiera právo na súdnu ochranu, vytvára stav denegatio iustitiae, a preto by súdy pre takéto prípady mali umožniť nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

19. Dovolateľ tiež nesúhlasil so záverom odvolacieho súdu ohľadom neosvedčenia primeranosti navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia k hodnote majetku žalovaného. Namietal, že súčasťou návrhu bolo osvedčenie hodnoty majetku žalovaného, z ktorého žalobca vypočítal približnú hodnotu vyrovnacieho podielu, majúci za to, že bola dostatočne preukázaná potreba zriadiť na zabezpečenie budúcej pohľadávky žalobcu záložné právo. Tvrdil, že od žalobcu nebolo možné spravodlivo požadovať, aby k návrhu predložil iné než jemu dostupné podklady. Ak však žalovaný tvrdil, že hodnota majetku je nulová, potom nemôže byť relevantné skúmanie primeranosti navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia k hodnote jeho majetku. Závery odvolacieho súdu o neosvedčení primeranosti žalobcom navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia sú teda nesprávne.

20. Dovolateľ tiež poukazoval na nepochopenie návrhu zo strany odvolacieho súdu, ktorý konštatoval, že žalobca v návrhu nenavrhoval nariadenie neodkladného opatrenia za súčasného predpokladu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, a toto konštatovanie vychádza zo selektívneho hodnotenia jednotlivých častí návrhu. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia tvorili samostatné časti (návrhu) a týmito sa žalobca dožadoval nariadenia rozličných povinností a plnení. Návrhy obsahovali samostatnú argumentáciu vzťahujúcu sa k subsidiarite medzi neodkladným a zabezpečovacím opatrením vo všeobecnosti. Podľa dovolateľa, ak bolo možné sledovaný účel dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, tak toto malo prioritu. Zmienka žalobcu v návrhu, že nenavrhoje nariadenie neodkladného opatrenia, keďže za postačujúce považuje zabezpečovacie opatrenie, sa týkala výlučne zabezpečenia budúceho peňažného nároku na vyplatenie vyrovnacieho podielu. Žalobca však týmto nevylúčil súčasné nariadenie oboch opatrení.

21. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu vyjadril tak, že dovolanie považuje za neprípustné, zmätočné a neodôvodnené. Dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalobcu odmietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť mu náhradu trov dovolacieho konania.

22. Najvyššiemu súd Slovenskej republiky bolo podaním právneho zástupcu žalovaného zo dňa 23.7.2025 oznámené, že v konaní vo veci samej žalobca podaním zo dňa 16.7.2025 zobral žalobu v celom rozsahu späť. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 18Cb/78/2023-614 zo dňa 18.7.2025 konanie zastavil a žalovanému priznal voči žalobcovi plný nárok na náhradu trov konania. Najvyšší súd doručil právnenému zástupcovi žalobcu žiadosť o vyjadrenie, či s ohľadom na zastavenie konania z dôvodu jeho späťvzatia žaloby trvá na podanom dovolaní. Dovolateľ podaním zo dňa 1.9.2025 oznámil najvyššiemu súdu, že na podanom dovolaní trvá.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario), dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok dovolateľa treba odmietnuť [§ 447 písm. c) CSP].

24. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho opodstatnenosti. Pri skúmaní prípustnosti dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky bral na zreteľ, že dovolaním je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vydané v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia, pričom dôkladné skúmanie povahy napadnutého rozhodnutia (či sa jedná o rozhodnutie vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí) bolo kľúčové pre posúdenie otázky prípustnosti dovolania.

25. Dovolací súd preto v prejednávanej veci skúmal, či uznesenie odvolacieho súdu, napadnuté dovolaním, je rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím konečným, ktorá povaha rozhodnutia by otvárala dovolaciemu súdu možnosť preskúmať prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f) CSP.

26. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Rovnako takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, pričom konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/154/2018).

27. Pri neodkladných opatreniach nekonzumujúcich vec samu (vo vzťahu k vylúčeniu prípustnosti dovolania) sa zohľadňuje, že ide (len) o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v takomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu, poskytovanú až

rozhodnutím súdu vo veci samej. Zákonodarca tu nepochybne zohľadnil, že procesné nesprávnosti súdov, ku ktorým pri tom môže dôjsť, sa v takom prípade vyznačujú nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení strán sporu (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/157/2017). O rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, by išlo v prípade, ak by súd musel vec skončiť procesne (pre existenciu prekážky vecného prejednávania, ktorá odôvodňuje zastavenie konania alebo odmietnutie podania) bez toho, aby vec meritórne prejednal.

28. Rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Návrh na nariadenie neodkladného ako aj zabezpečovacieho opatrenia, bol žalobcom podaný spoločne so žalobou vo veci samej (žaloba o zrušenie účasti žalobcu v spoločnosti žalovaného), teda návrh bol podaný v začatom konaní, preto rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nekonzumuje vec samu. Späťvzatie žaloby vo veci samej za situácie, že v čase rozhodovania súdov nižšej inštancie (o neodkladnom a zabezpečovacom opatrení v preskúmanom konaní) bolo procesne nesporné, že vo veci samej sa koná, nemá na úvahu dovolacieho súdu o neprípustnosti dovolania vplyv (k späťvzatiu žaloby vo veci samej navyiac došlo až v priebehu dovolacieho konania, po uplynutí lehoty na podanie dovolania). Žalobcom požadované neodkladné opatrenie v danom prípade nekonzumuje vec samu, t. j. nekonzumuje otázku zrušenia účasti žalobcu v spoločnosti žalovaného. Navrhované neodkladné opatrenie nemá súvis s vecou samou a nezabezpečuje budúcu vykonateľnosť súdneho rozhodnutia vo veci samej.

29. Ohľadom zabezpečovacieho opatrenia dovolací súd uvádza, že inštitút zabezpečovacieho opatrenia obdobne ako inštitút neodkladného opatrenia sú tzv. osobitné procesné postupy, ktoré upravuje Civilný sporový poriadok. Nariadením zabezpečovacieho opatrenia vzniká tzv. sudcovské záložné právo (strany sporu/účastníci konania nadobúdajú práva a povinnosti z titulu záložného práva), ktorého trvanie nie je síce podmienené právoplatným skončením veci, ale bez existencie meritórneho rozhodnutia stráca zmysel s poukazom na § 343 ods. 3 CSP. Nakoľko ide o obdobný inštitút ako pri neodkladnom opatrení, vzťahuje sa naň rovnaký režim, týkajúci sa prípustnosti dovolania. To môže byť prípustné iba z dôvodov zmätočnosti podľa § 420 CSP a len v prípade, ak rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej za predpokladu, že samotné takéto rozhodnutie konzumuje vec samu. Ide o prípady návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia po skončení konania vo veci (meritórnom rozhodnutí) alebo ojedinele rozhodnutie o takomto návrhu pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba vo veci samej a samotné zriadenie záložného práva postačuje na úpravu pomerov strán sporu. Takéto konanie v oboch prípadoch končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Tieto právne náhľady sú zastávané aj v odbornej právnickej literatúre (viď Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1086 a 1154 až 1164).

30. Dovolací súd konštatuje, že žalobcom požadované zabezpečovacie opatrenie v danom prípade nekonzumuje vec samu, pričom z povahy zabezpečovacieho opatrenia možno usudzovať, že rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení ani nemôže mať povahu rozhodnutia vo veci samej, pretože jeho účelom je zabezpečiť ohrozenú existujúcu peňažnú pohľadávku zriadením záložného práva. Z uvedeného vyplýva, že v prípade zabezpečovacieho opatrenia ide o inštitút slúžiaci na poskytnutie dočasnej ochrany ohrozenému právu a nemôže toto ohrozené právo súčasne konzumovať. Dovolací súd ďalej uvádza, že nakoľko ide o rozhodnutie o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v prípade, kedy žalobca spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia zároveň podal na súd prvej inštancie aj žalobu o zrušenie účasti spoločníka súdom, nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné.

31. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo.

32. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval aj z § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP.

33. K dovolateľom namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu dovolací súd uzatvára, že v

samotnom znení ustanovenia § 421 ods. 2 CSP sú taxatívne vymedzené rozhodnutia odvolacieho súdu, voči ktorým nie je prípustné dovolanie podané v zmysle ust. § 421 ods. 1 CSP. Medzi takéto rozhodnutia patrí aj rozhodnutie odvolacieho súdu o odvolaní podanom proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia (§ 357 písm. d) CSP).

34. Dovolací súd preto v tejto časti dovolanie žalobcu odmietol (§ 447 písm. c) CSP), pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 421 ods. 2 CSP).

35. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže nie je daná procesná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, ani podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné odmietol.

36. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému dovolací súd priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, veta druhá CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.